

Nr 355

Av herr **Regnéll**, om undantagande från allmän varuskatt av vissa fartyg m. m.

Under den korta tid, som förordningen om allmän varuskatt varit i tillämpning, har det redan visat sig att oklarhet råder huru vissa av bestämmelserna i nämnda förordning skola tillämpas, såvitt angår fartyg tillhörande den svenska handelsflottan. Behov föreligger därför av vissa ändringar och förtydliganden i sagda förordning. I samband härmed böra bestämmelserna även ändras i de avseenden, varom nedan närmare förmäles.

Enligt 1 § i ovannämnda förordning skall allmän varuskatt erläggas för varor som försäljas eller på annat sätt tillhandahållas eller tagas i anspråk inom riket. Sådan skatt skall även i viss omfattning erläggas för tjänstestationer som tillhandahållas inom riket. Begränsningen till tillhandahållande eller ianspråktagande inom riket innebär enligt anvisningen till nämnda paragraf, att försäljning av varor för export är skattefri. Att jämställa med export är försäljning av varor för bruk å fartyg i utrikes trafik.

I 10 § stadgas, att från skatteplikt skola undantagas bl. a. fiskefartyg och andra fartyg med en nettodräktighet av minst 20 registerton.

Å sid. 192 i proposition nr 162 till 1959 års höstriksdag har departementschefen framhållit att endast varor som försäljas inom landet för konsumtion skola vara skattepliktiga. I fråga om exportvaror avses att skattefriheten skall gälla generellt vid export av alla varor, oberoende av om skatt vid inhemsk konsumtion avses skola utgå eller ej. Med exportvaror hade kommittén jämställt varor, som säljas för att användas på fartyg i utrikes trafik. I likhet med kommittén har departementschefen ansett, att exportvarorna icke böra omfattas av beskattningen. Skattefriheten bör även gälla varor, avsedda för bruk å fartyg i utrikes trafik.

I ovannämnda proposition har departementschefen å sid. 188 gjort ett uttalande som synes strida mot det ovan återgivna samt mot innehållet i anvisningen till 1 §, nämligen att skattefriheten för fartyg borde inbegripa reservdelar, fast inredning och dylikt, däremot icke lösa inventarier, förråd av förbrukningsartiklar och liknande.

I de likalydande motionerna I: 571 och II: 695 till höstriksdagen 1959 hade bl. a. begärts, att lösa inventarier m. m. för fartyg borde generellt undantagas från skatteplikt. Bevillningsutskottet fann för sin del icke tillräckliga skäl föreligga att tillstyrka bifall till det i motionerna framställda yrkandet, vilket även blev riksdagens beslut.

Enligt anvisningen till 1 § förordningen om allmän varuskatt skall såsom ovan nämnts försäljning av varor för bruk å fartyg i utrikes trafik jämföras med export av varor. Denna bestämmelse är generell och innefattar icke någon begränsning till vissa slag av varor. I sitt ovannämnda uttalande å sid. 188 har departementschefen emellertid anfört, att skattefriheten för fartyg icke skall gälla lösa inventarier, förråd av förbrukningsartiklar och liknande. En sådan begränsning av skattefriheten strider mot ovanberörda anvisningsbestämmelse ävensom mot vad departementschefen anfört å sid. 192 i propositionen. På grund av vad sålunda anförts råder nu stor ovisshet inom rederierna och hos leverantörer av varor till fartyg, när och i vilken omfattning varuskatt skall utgå för sådana slag av varor, som äro avsedda för bruk å fartyg i utrikes trafik. Å alla fartyg, oberoende av om de äro sysselsatta i utrikes eller inrikes trafik, måste finnas lösa inventarier av skilda slag liksom även ett stort antal förrådsvaror, exempelvis färger, smörjoljor, wirar, tågvirke, glas och porslin m. m. samt livsförnödenheter för de ombordanställda och för eventuella passagerare. Då dylika varor förbrukas ombord å fartyg i utrikes trafik — och således ej inom landet — äro dessa varor fullt jämförda med exportvaror och skola enligt uttryckliga bestämmelser i frågavarande förordning vara skattefria. Detsamma måste även gälla, därest sagda varor tillhandahållas från ett rederis förråd eller, om varor avsedda för bruk å fartyg i utrikes trafik tillverkats av rederiet självt, vilket kan vara fallet beträffande presenningar, lucksegel, flaggor m. m.

Då av skäl som ovan anförts det råder oklarhet om huru bestämmelsen i nämnda anvisningar skall tillämpas men syftet med sagda bestämmelse är att försäljning av varor för bruk å fartyg i utrikes trafik generellt skall vara skattefri, bör detta gälla om alla slag av varor för dylikt bruk. Sista meningen i sagda anvisningar bör därför erhålla följande lydelse: »Försäljning av alla slag av varor för bruk å fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik är att jämföras med export.»

Enligt 10 § äro fiskefartyg och andra fartyg med en nettodräktighet om 20 registerton eller däröver undantagna från skatteplikt. Detta är fallet oberoende av om fartygen äro sysselsatta i utrikes eller inrikes trafik. Fartyg med mindre nettodräktighet än nyssnämnda skola däremot vara skattepliktiga. Till den sistnämnda gruppen av fartyg höra ett icke ringa antal båtar, som användas vid bogsering av större fartyg i och ur hamnarna. Dessa bogserbåtar utföra nödvändiga transporttjänster för de större fartygen och utgöra ett komplement till dessa. Bärgningsbåtar, såväl större som mindre, utföra likaledes betydelsefulla tjänster för handelsflottans fartyg. Så är även fallet med livräddningskryssarna. Att de ovannämnda båtarna skola hänföras till skattepliktiga varor då de ha en nettodräktighet mindre än 20 registerton, medan samma slag av båtar med en nettodräktighet däröver äro skattefria, är orimligt, i all synnerhet som skatteintäkterna för

dylika båtar röra sig om relativt ringa belopp. Samtliga de ifrågavarande båtarna böra därför, oberoende av sin storlek, vara undantagna från skatteplikt.

Till fartyg hänföres enligt anvisningarna till 10 § icke sådana farkoster, i fråga om vilka förflyttningen är av underordnad betydelse i förhållande till huvuduppgiften. Såsom exempel härpå nämnas fyrskepp, flodsprutor, mudderverk, pontonkranar och flytdockor. Dessa farkoster skola sålunda utgöra skattepliktiga varor. Flodsprutor och pontonkranar framdrivas i regel med egen maskin samt utföra betydelsefulla tjänsteprestationer till fartyg. Då fiskefartyg, oberoende av sin storlek, undantagits från skatteplikt finnes icke något som helst skäl för att behandla bogser- och bärgningsbåtar, livräddningskryssare, flodsprutor och pontonkranar på annat sätt. 10 § och anvisningarna till sagda paragraf böra därför ändras i enlighet med vad ovan nämnts.

Tjänsteprestation är enligt 11 § skattepliktig, därest den huvudsakligen har avseende å skattepliktiga varor samt innefattar förfärdigande på beställning (arbetsbeting) uthyrning, servering m. m. Denna bestämmelse kompletteras i anvisningarna till sagda paragraf med en föreskrift, att anknytningen av skatteplikten för tjänsteprestationer till skattepliktiga varor innebär, att tjänster med avseende å särskilt undantagna varor, t. ex. större fartyg, äro skattefria.

Med servering förstås enligt nyssnämnda anvisningar tillhandahållande av varor till förtäring på stället å därför iordningställd lokal eller plats.

Vad angår arbetsprestationer å fartyg har departementschefen å sid. 227 i propositionen erinrat om att han förordat generell skattefrihet för fartyg med en nettodräktighet av 20 registerton eller däröver. Av detta följer, säger departementschefen, att reparations- och underhållsarbeten m. m. på dylika fartyg ej bli skattepliktiga. I de förenämnda motionerna hade framförts önskemål om att en uttrycklig bestämmelse intoges om att tjänsteprestationer å skattefria fartyg skola vara skattefria, oberoende av om fartygen äro sysselsatta i utrikes eller inrikes trafik, liksom att servering av varor på fartyg till såväl passagerare som besättning skall vara skattefri vid utrikes fart. Med anledning härav har bevillningsutskottet (betänkande 1959 nr 60) icke funnit sådant förtydligande erforderligt, enär nämnda arbetsprestationer och tjänster icke fölle under beskattning. Utskottet har dock framhållit, att servering åt passagerare i inrikes trafik och i trafik mellan svenska hamnar på utrikes linjer är att hänföra till skattepliktig rörelse liksom försäljning av andra varor ombord på fartyg.

Servering åt passagerare förekommer praktiskt taget icke ombord å fartyg i trafik mellan svenska hamnar på utrikes linjer. I den mån passagerare finnas ombord å dessa fartyg, gäller det i allmänhet resor från svenska till utländska hamnar. Då passagerare undantagsvis medfölja fartyg i utrikes trafik mellan ett par svenska hamnar, är det fråga om en så liten omsätt-

ning av dylik servering, att skatteintäkten därav rör sig om ett ganska ringa belopp. Vid detta förhållande bör enligt förenämnda bestämmelser servering åt passagerare å nu ifrågavarande fartyg vara undantagen från skatteplikt.

Bevillningsutskottet har även anfört, att försäljning av andra varor ombord på fartyg i utrikes trafik skall hänföras till skattepliktig rörelse. Detta uttalande står i direkt strid mot författningsbestämmelserna. I dylikt fall är ej fråga om försäljning av varor för inhemsk konsumtion utan om en försäljning som är att jämföras med export. Då sådan skall vara skattefri, måste detsamma även gälla i fråga om den försäljning av varor varom nu är fråga. Med hänsyn till det anförda och då ovisshet råder om den rätta tolkningen av ifrågavarande bestämmelser, är det nödvändigt att en sådan ändring vidtages i dessa bestämmelser, att därav klart framgår att all slags försäljning av varor ombord å fartyg i utrikes trafik skall vara skattefri. Sådan ändring bör införas i anvisningarna till 1 § i enlighet med vad här nedan föreslås.

Under återopande av vad ovan anförts får jag hemställa,
att riksdagen måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

*Förordning om ändring i vissa delar av förordningen om allmän varus-
skatt den 1 december 1959 nr 370.*

Härigenom förordnas, att 10 § förordningen om allmän varus katt den 1 december 1959 samt anvisningarna till 1 och 10 §§ i nämnda förordning skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 10.

1 mom. Från skatteplikt undantages följande varor.

1. Utsäde, fröer — — — och växtskyddsmedel.
2. Levande djur — — — liknande affärer.
3. Drivmedel och andra bränslen.
4. Jord, samt — — — krossat skick.
5. Bogser- och bärgningsbåtar, livräddningskryssare, flodsprutor och pontonkranar, fiskefartyg, så ock andra fartyg med en nettodräktighet av minst 20 registerton ävensom luftfartyg.
6. Krigsmateriel, som — — — underkastad utförsel förbud.
7. Allmänna nyhetstidningar — — — särskild avgift.
8. Läkemedel, som — — — till sjukhus.

2 mom. Kungl. Maj:t — — — eller varugrupper.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 1 §.

Begränsningen till — — — är skattefri. Försäljning av alla slag av varor för bruk å och ombord å fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik är att jämföras med export.

till 10 §.

Undantaget från — — — liknande sätt.

Med *drivmedel* — — — av butiksvara.

Undantaget för — — — av detaljhandlare.

Till *fartyg* — — — till huvuduppgiften. Med denna till gällande tulltaxa anknutna avgränsning följer, att exempelvis firskepp, mudderverk och flytdockor utgöra skattepliktiga varor.

Undantaget för — — — angivna slag.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 26 januari 1960

C. G. Regnéll
